

"Allah namına hareket etmek" ile "Allah hesabına hareket etmek" arasında ne gibi bir fark vardır?

"Allah namına" ve "Allah hesabına" ifadeleri, zahire göre bir gibi görünmektedir. Hatta aynı ifadeler birbirleri yerlerine de kullanılabilir, diye de zannedilir. Oysa ciddi bir tefekkür ve risalelerde kullanıldıkları yerlere bakıldığında, çok ince bir fark görünmektedir. **Şöyle ki;**

"Namına" kelimesinin manası, **bir şeyin veya bir kimsenin adını, rütbesini, makamını veya unvanını bir başkasının kullanması** demektir. **Onun gibi tasarruf edebilmesidir.** Bu tasarruf sonucunda elde edilen sonuç ve netice ise kimin namına hareket ediliyorsa, onun hesabına geçmesidir. Yani **birinin namına hareketin neticesi hesabınadır.**

Mesela, **bir askerin veya memurun devlet namına hareketi etmesi** gibi. Bu hareket neticesinde bir şeref veya başarı olursa, bu devlet hesabına geçer. Devlet yapmış gibi olur.

"Allah namına" denildiğinde, **Allah'ın insana verdiği halifelik ve vekillik manası kastedilir.** Bu vekillik ve halifelik, Allah'ın esmasına ve sıfatlarına mazhariyetle olur. Bu mazhariyetle Onun namına hareket eder. Bu hareketin neticesinde ortaya çıkan tecelli ve cilveler o esma ve sıfat hesabına geçer. Dolayısıyla Allah hesabına olur.

Aşağıdaki ifadelerden Hayvanların ve bitkilerin de manen **"bismillah"** diyerek, **Allah namına tablacılık ettikleri** anlaşılmaktadır.

"Madem her şey manen 'Bismillah' der; Allah namına, Allah'ın nimetlerini getirip bizlere veriyorlar. Biz dahi 'Bismillah' demeliyiz. Allah namına vermeliyiz, Allah namına almalıyız. Öyle ise, Allah namına vermeyen gafil insanlardan almamalıyız."(1)

Ayrıca Allah hesabına hareket etmek demek, mana-yı harfî demektir. Eğer onun hesabına olmazsa mana-yı ismî olur. Mana-yı ismî olduğunda o fiilde Allah hatıra gelmez. Kendi nefsi hesabına veya tabiat / bilim / masiva hesabına olur. Allah hesabına yapılması ancak niyetle ve şuurla olur.

"Şu kitab-ı kebirin hurufatına 'mana-yı harfî' ile yani Allah hesabına bakmak lâzım gelirken; öyle etmeyip 'mana-yı ismî' ile yani

mevcudata mevcudat **hesabına** bakar, öyle bahseder. '**Ne güzel yapılmış**'a bedel, '**Ne güzeldir.**' der, çirkinleştirir. Bununla kâinatı tahkir edip, kendisine müşteki eder."(2)

Mevcudat, Allah'ın esmasına istinat ederek Allah namına hareket ederler. İnsanın da niyeti ve nazarıyla bu manayı kasetmesi istenir ve beklenir. **Böyle olduğunda mevcudat insana musahhar olur.**

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Birinci Söz.](#)

(2) bk. [age., On İkinci Söz.](#)